

Практичне заняття 3

Пенсії за віком

Питання

1. Сучасний стан та особливості реформування державної системи пенсійного забезпечення в Україні. Структура нової системи пенсійного забезпечення.
2. Поняття пенсійного забезпечення. Особи, які мають право на пенсію.
3. Поняття пенсій за віком. Загальні умови виникнення права на пенсію за віком: пенсійний вік, страховий стаж, страхові внески.
4. Умови призначення пенсій за віком особам, які зайняті на роботах з шкідливими і важкими умовами праці та підземних і відкритих гірничих роботах (Списки № 1, № 2).
5. Пільгове пенсійне забезпечення громадян, які постраждали від Чорнобильської катастрофи, багатодітних матерів і матерям дітей інвалідів з дитинства, інвалідам, учасникам війни, сім'ям загиблих військовослужбовців, особам хворим на гіпофізарний нанізм і диспропорціональним карликам, інвалідам по зору першої групи.
6. Визначення заробітної плати (доходу) для обчислення пенсії у солідарній системі.
7. Порядок обчислення і перерахунку пенсій за віком.
8. Утримання з пенсій.

Задача 1

Громадянин Алімов К. пішов на пенсію в червні 2021 р. Пенсію йому було обчислено із середнього заробітку за останні 24 місяці за основним місцем роботи. В 2020 р. він, крім основної роботи, працював за сумісництвом на

підприємстві «МАВВЛ». Крім того, у березні 2020 р. йому було виплачено дивіденди за акціями ВАТ «Запорізький холодохолдінг», а в січні – березні 2021 р. Алімов К. перебував у відрядженні в Італії й отримував добові. У цей період Алімов К. сплачував аліменти на двох дітей.

Які з названих сум повинні враховуватись при обчисленні середнього заробітку для призначення пенсії?

Обчисліть розмір пенсії Алімова К.

Задача 2

Громадянка Іванова О. (57 років) звернулася за призначенням пенсії за віком. На її утриманні перебуває: 75-річна матір – інвалід II групи і син 20 років, що навчається.

За яких умов буде призначено пенсію за віком громадянці Іванової О.?

Чи матиме вона право на надбавки до пенсії(назвіть які)?

Задача 3

Громадянка Лукнева О. – пенсіонерка, 59 років, одержувала максимальну пенсію за віком, передбачену Законом України «Про пенсійне забезпечення».

У червні 2021 р. вона виїхала на постійне проживання до Москви. Перед від'їздом Лукнева О. звернулася до районного управління праці та соціального захисту із запитанням: яким буде її пенсійне забезпечення в Росії? Чи буде їй переказано пенсію та в якому розмірі? Який порядок переоформлення? Яким законодавством це питання врегульовано?

Задача 4

Громадянка Добкіна С. народила і виховала до 8 років чотирьох дітей, п'яту дитину від першого шлюбу чоловіка удочерила у віці 6 років, що підтверджується рішенням суду. До народження дітей Добкіна С. працювала на роботах за Списком №2 протягом 10 років.

З якого віку вона матиме право на пенсію?

Задача 5

Громадянка Маркіна Ж. в 1996 р. влаштувалася на завод на посаду економіста. У 2006 р. погіршився стан здоров'я її чоловіка, якого було визнано інвалідом I групи. Це стало причиною звільнення з роботи громадянки

Маркіної Ж. З 2011 по 2021 р. вона доглядала за хворим чоловіком.

Чи має право громадянка Маркіна Ж. на пенсію за віком при досягненні пенсійного віку, якщо продовжуватиме доглядати хворого чоловіка? На які надбавки до пенсії матиме право громадянка Маркіна Ж.?

Задача 6

52-річна громадянка Яценко, яка має почесне звання "Мати-героїня", звернулася до Пенсійного фонду з метою призначення їй пенсії за віком та пенсії за особливі заслуги. Їй було відмовлено у задоволенні цих вимог, пояснюючи це тим, що особам, які одночасно мають право на різні державні пенсії, призначається пенсія за вибором: або пенсія за віком, або пенсія за особливі 16 заслуги. І взагалі, громадянці можна призначити лише пенсію за особливі заслуги, адже Яценко не досягла пенсійного віку.

Визначте ключові питання задачі. Ваша оцінка ситуації.

Задача 7

Левченко 18.12.96 р. було призначено пенсію за віком. У червні 2019 р. він звернувся із заявою до районного управління пенсійного фонду України в м. Запоріжжі про переоформлення раніше призначеної пенсії за віком на наукову пенсію, оскільки з 1971 по 2019 рр. працював у Донецькому державному науково-дослідному проектно-конструкторському та експериментальному інституті комплексної механізації шахт "Донгіпровуглемаш" на посаді ведучого конструктора, керівником бригади та головного конструктора, займаючись науковою діяльністю. Документи були прийняті, пенсію переоформлено, однак проводячи розрахунок, працівники управління ПФУ виходили із неповної суми його середньомісячного заробітку, самостійно виключили із суми заробітної плати винагороду за службові винаходи, які він щомісячно отримував.

Визначте ключові питання задачі. Ваша оцінка ситуації.